

Notulen 6^e Openbare vergadering Dorpsplatform Elden

De vergadering vindt plaats in het Dorpshuis op donderdag 7 oktober 2021. Er zijn 30 deelnemers live aanwezig en een aantal deelnemers nemen deel via de Jitsi Livestream.

De vergadering wordt om 20:05 uur door Martijn Nijënstein.

Agendapunten:

1. Masterplan Erfgoed Elden
2. Update Historisch Netwerk
3. Historie van het hekwerk
4. DPE hulpvraag
5. Volgende openbare vergadering

Agendapunt 1: Masterplan Erfgoed Elden door Frank Gerritsen namens werkgroep Eldense Parels

Twee afbeeldingen worden tegenover elkaar gezet: Elden anno nu en Elden anno 2050. Op de afbeelding van 2050 is zichtbaar dat verschillende gebieden zullen worden aangebouwd waarbij het Dorpse karakter van Elden negatief wordt beïnvloed.

De aanleiding voor het ontwikkelen van het masterplan zijn als volgt:

1. Leegstand en herbestemming van cultuurhistorisch vastgoed plaatsvindt hier in Elden.
2. Er komt druk op de woningmarkt.
3. Er is sprake van verlies van cultuurhistorische waarden in Elden.

De opdracht luidde als volgt:

- Cultuur en landschap van Elden in kaart brengen en inventariseren.
- Onderbouw de conclusies die worden getrokken.
- Historie van Elden vormt hierbij de rode draad.

Onderzoeksmethodes:

Bronnenonderzoek
Ensembles bepaald en in kaart gebracht.

Ensembles is een kernbegrip. Een ensemble is een manier om de historie te koppelen aan Elden. Datgene wat in het verleden is ontstaan aan cultuur, erfgoed en landschap moet gekoppeld worden aan Elden. Ieder ensemble is gekoppeld en ontstaan in en om een bepaalde periode. Deze bestaat altijd uit verschillende onderdelen: infrastructuur, gebouwen, landschap, etc. Er is sprake van 8 ensembles, welke te zien zijn in de presentatie. Er wordt het ensemble Hennepstraat e.o. als voorbeeld genomen. Hierin wordt vooral duidelijk gemaakt wat de waarde is van bepaalde elementen binnen zo'n ensemble.

Kernkwaliteiten:

De historische draad van verleden naar heden is continu zichtbaar. Er wordt op verschillende historische gebieden ingezoomd en er wordt gekeken naar wat een bepaald ensemble nu zo uniek maakt of beeldbepalend/kenmerkend is. Dit wordt gedaan middels beeldbepalende kwaliteiten van Elden:

- Water: invloed van rivier op het landschap, bijvoorbeeld dijken en kolken.
- Landgoederen, boerderijen en tuinderijen: bijvoorbeeld park Westerveld.
- Uitstraling van het dorpskarakter: bijvoorbeeld twee religieuze kernen; bebouwing van huizen met grotere tuinen en een gevarieerde bouwstijl met zowel boerderijen als na-oorlogse bouw.

Handhavingsprincipes: Het behoud van de cultuurhistorische waarde is van groot belang, deze moet gehandhaafd worden. Dit is het fundament van het masterplan. De groene cirkel is hierbij het gene wat men graag 'groen' wil houden. Er zijn hiervoor mogelijke randvoorwaarden, deze zijn aan ontwikkelingen onderhevig. Bijvoorbeeld bij de bouw van nieuwe woningen bij de boomgaard bij boerderij van der Schaft in Elden. Gerry Herbrink geeft aan zich zorgen te maken over mogelijke nieuwe kavels waar men die de kavels hebben gekocht, op drukken om hier woningbouw te verwezenlijken.

Elden in 2020:

Dit is gedaan volgens de DESTEP is een methode om een gebied met omgeving in kaart te brengen vanuit verschillende uitgangspunten: Demografisch, Economisch, Sociaal-Cultureel, Technologisch, Ecologisch en Politiek.

Elden in 2050:

Er worden tot 2040 16.000 nieuwe woningen gerealiseerd in de omgeving van Arnhem. Dit is zeker van belang voor Elden de komende jaren. Opnieuw is de DESTEP uitgevoerd.

Aanbevelingen voor Dorpsplatform:

- Neem de ensembles mee in de omgevingsvisie en in de communicatie naar de gemeente Arnhem.
- Bekijk waar de ontwikkelingen in 2050 heen gaan. Actualiseer de DESTEP zodat je weet wat er op je af komt.

Er is tijdens het ontwikkelen van het masterplan een nauwe samenwerking geweest tussen werkgroep Eldense Parels en Historische Kring Elden.

Reacties tijdens de openbare vergadering:

De reacties tijdens de vergadering zijn waarderend en positief.

Hoe wordt ervoor gezorgd dat het gewaarborgd blijft dat het de leidraad wordt? De ensembles zijn overgenomen vanuit de Quick scan die de gemeente zélf heeft geïnitieerd. Verder is het masterplan een duidelijk verantwoord document waarbij het DPE een leidraad heeft om in overleg te gaan met de gemeente.

De omgevingsvisie is in 2015 opgesteld. Het lijkt in veel gevallen op hoofdlijnen. Daarom komt dit masterplan als geroepen waarbij het dorpsplatform dieper in kan gaan op wat het dorp Elden ergens van vindt. Er wordt nu eerst tijd genomen om het te lezen en daarna kunnen er bijvoorbeeld sessies worden gepland waarin het DPE in gesprek gaat met dorpsbewoners om via het masterplan te overleggen over wat dorpsbewoners nu écht vinden en graag willen.

Het masterplan is in te lezen via Elden Online.

Agendapunt 2: Update historisch netwerk door Theo Heijmans

‘hoe krijgen we het hek terug in Elden?’ in 2005 kwam er een uitgebreid plan van aanpak. In 2007 er begonnen met het terugzetten van de palen en de planken. In de jaren daarna is het hek een keer geschilderd, maar daarna ging het hek er toch steeds slechter uit zien. In 2017 vond er vandalisme plaats, er waren planken doorgetrapt en palen uitgetrokken. De planken begonnen toch wel aardig rot te worden. De grond onder de planken is ook rot geworden en daardoor kon het gras niet meer goed gemaaid worden eronder, waardoor het weer meer ging rotten, etc. In 2019 is er begonnen met het realiseren van het herstel. Met verschillende Eldenaren zijn de planken eraf geschroefd en de gemeente heeft ervoor gezorgd dat de palen werden afgevoerd. De palen zouden toen in maart weer worden teruggezet. Door de coronacrisis kon de groep niet meer met elkaar samenwerken, iedere paal weegt echter 45 kilo en het zijn er zo'n 75/76 waardoor deze samenwerking wel nodig was. Het bedrijf Smitse heeft een plan bedacht om de palen te verlengen en gaf een aanzienlijke ‘Elden Korting’. De palen moesten toen nog schoongemaakt en geschilderd worden. De verf die erop zat, had niet goed gepakt en je kreeg het ook niet zo schoon dat je het opnieuw zou kunnen gaan verven. De palen werden toen door uiteindelijk toch in de achterhoek gestraald. Erik Weijers heeft toen de palen naar de Achterhoek gebracht. Het hout was toen nog niet opgelost. Het hout lag klaar ergens in de buurt van Delen, de helft van de palen was toen pas klaar bij controle. Toen waren er nog een aantal weekenden nodig om de rest van de planken te maken waarvoor geen tijd meer was om het te laten drogen waardoor de planken heel zwaar (20 kilo per stuk) waren. De gemeente heeft toen de palen erin teruggeplaatst en moest eerst nog veel vuil uit de gaten halen. Daarna konden de planken ertussen worden gezet. Deze planken moesten worden afgemeten, afgezaagd worden en konden daarna pas geplaatst worden. Er moeten op dit moment nog 90 planken worden vastgemaakt. Voor komend jaar is bedacht om het lagere hek onder handen te gaan nemen en deze grondig schoon te maken.

Agendapunt 3: Historie van het hekwerk door Historische Kring Elden

Het hek staat er al zo ongeveer 140 jaar. De Rijksweg werd toentertijd hoofdzakelijk gebruikt door fietsers en karren, met de tram erlangs gelopen. Op gevaarlijke plekken werd dat hekwerk gezet, bijvoorbeeld waar kolken waren, het wordt gebruikt als een soort vangrail. Met hoogwater worden de witte palen gebruikt om te laten zien waar de weg loopt en waar niet. Op foto's van de vierde baron van Elden is het hekwerk goed te zien wanneer koetsen over dijk reden. De dijk is op verschillende plekken omgelegd, maar het hekwerk is er altijd blijven staan. Vooroorlogs was de Huissensedijk nog niet eens verhard, dit was dan ook de tijd dat de hekken heel slecht werden.

Agendapunt 4: DPE hulpvraag door Kai Weidemann

Het Dorpsplatform wil twee nieuwe werkgroepen oprichten:

1. Werkgroep de Brink/Dorpsplein: wat willen Eldenaren met het de Brink? Wat zijn de wensen en behoeften vanuit Elden die met de gemeente kunnen worden besproken.
2. Werkgroep Locatie Elderhoeve: Nadenken over een gedragen idee voor het gebouw en omgeving van Elderhoeve. Welk plan kan hiervoor worden gemaakt?

Aanmelden voor een werkgroep kan via: dorpsplatform@elden.nl of spreek iemand van het dorpsplatform aan.

Sluiting en rondvraag:

Een aanwezige meldt dat de samenwerking met Milly vanuit TLO erg goed is geweest, zij stimuleert het project van het historisch netwerk om hiermee verder te gaan.

Martijn bedankt de aanwezigen voor hun komst en laat weten dat je lid kunt worden van het Dorpsplatform via eldenonline.nl/lid-worden-dorpsplatform

Een aanwezige geeft aan graag meer te willen horen over de coöperatie DPE, misschien is dat een onderwerp voor de volgende vergadering. Tevens is de aankondiging voor de Openbare vergadering vrij laat geweest, ze vraagt zich af of dit iedere keer op deze manier wordt aangekondigd.

Martijn sluit de vergadering om 21:44uur.